

Nr 303.

Av herr **Hansson** i Skediga m. fl., med anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 37, angående anslag till lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader.

I proposition nr 37 till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t icke föreslagit någon annan ändring i gällande bestämmelser om statsbidrag till lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader än att gränsen för den beskattningsbara förmögenheten höjes till 30 000 kr. För att statsbidrag skall erhållas får även i fortsättningen vederbörandes beskattningsbara inkomst icke överstiga 400 kr. eller det taxerade beloppet icke vara högre än 1 800 kr. Om den skattepliktiga förmögenheten överstiger 30 000 kr., kan icke statsbidrag utgå, även om den beskattningsbara inkomsten är lägre än 400 kr.

Bibehållandet av nuvarande inkomstgränser för statsbidrag innebär att familjer med två eller flera barn komma i en sämre ställning än tidigare på grund av omläggningen av den statliga beskattningen. Att motivera denna försämring med de förmåner som barnbidragen innebära för de sämre ställda barnfamiljerna kan knappast anses vara befogat. I varje fall torde det aldrig ha varit avsikten med barnbidragen, att de skulle kompensera familjefaderns inkomstbortfall på grund av sjukdom. Riktigast är att såsom skett beträffande familjebostadsbidragen höja inkomstgränsen med visst belopp för varje barn. Samma system har även föreslagits av den kommitté, som utarbetat nya grunder för erhållande av fria resor, vilket förslag torde bli föremål för riksdagens prövning redan innevarande år.

Det kan emellertid ifrågasättas huruvida det längre finns tillräcklig anledning att bibehålla den hittills tillämpade behovsprövningen, när det gäller den statliga sjukhjälpn till landsbygdens patienter. Det torde knappast behöva upprepas, att de sjuka på landsbygden befinna sig, ekonomiskt sett, i sämre läge än tätorternas invånare med avseende på sjukvårdskostnaderna. Det långa avståndet och därmed resan till läkare eller sjukhus innebär avsevärda kostnader inte minst i form av förlorad arbetstid. Det kan inte anses vara en rättvis utjämning att endast de, som komma under de i det föregående omnämnda inkomst- och förmögenhetsgränserna, skola få statsbidrag till kostnaderna för läkares resor och arvode. Den ojämna fördelningen av sjukvårdskostnaderna framgår även därav att läkares stationsort och ännu mera sjukhusen äro förlagda till de större tätorterna. Alla invånare ha ju oberoende av bostadsort måst bidra till kostnaderna

för uppförande och underhåll av sjukhusen, men tätorternas bebyggare få vidkännas lägre utgifter för resa och förlorad arbetsförtjänst när de behöva uppsöka dessa institutioner.

Att slopa behovsprövningen kan för många synas vara en diskutabel åtgärd främst ur statsfinansiell synpunkt, men också ur rättvisesynpunkt. Det bör emellertid påpekas att den statliga inkomstbeskattningen numera är starkt progressiv, vilket betyder att skillnaden i behållen inkomst sedan skatt avdragits är långt mindre än i deklarerad inkomst. Det kan därför knappast anses innebära någon orättvisa, om även personer med andra inkomster bliva berättigade att erhålla här berörda sjukhjälp.

Det förtjänar att i detta sammanhang framhållas att åtskilliga landsting bevilja bidrag till de sjukas resor till läkare liksom till sjukhus. Den statliga sjukhjälpens gäller ju endast provinsial- eller distriktsläkares besök hos patienter på landsbygden. Landstingens bidrag äro i allmänhet mera tillräckliga än det statliga bidrag det här är fråga om. Flera landsting tillämpa över huvud taget ingen behovsprövning, utan alla patienter som bo på visst avstånd från läkare eller sjukhus få bidrag till utgifterna för resor till sjukhus. Man frågar sig därför om inte även de statliga bidragen kunde utmätas efter rättvisare regler än som nu förekommer.

Till sist bör påpekas att länsstyrelsen i Kopparbergs län i sitt yttrande över medicinalstyrelsens förslag ifrågasatt, om det funnes tillräckliga skäl att bibehålla behovsprövningen vid nämnda bidrag. Länsstyrelsen ansåg att om man inte kunde komma fram till ett enkelt kontrollsystem borde behovsprövningen helt avskaffas. Motionärerna vilja för sin del till fullo instämma i de synpunkter som länsstyrelsen i Kopparbergs län anlagt på denna fråga.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 37 måtte besluta att behovsprövningen för erhållande av statsbidrag till lindrande av sjukvårdskostnaderna slopas.

Stockholm den 1 mars 1949.

K. E. Hansson,
Skediga.

J. H. Johansson
i Norrfors.

David Boman
i Stafsund.

Gustaf Svensson
i Vä.

J. W. Pettersson
i Norregård.
